

Külakonverentsidega sai valla küladele ring peale

Tavakohaselt sai Pandivere päev ka seekord alguse külakülakonverentsidega. Sel aastal toimusid need kahes valla kõige väiksemas külas – Vorsti (16 elanikku) ja Sandimetsa (12 elanikku) külades.

Mõlemas külas räägiti oma küla lugu – tuletati meelde varasemaid aegu, meenutati ja arutleti ning mõne mälestuse juures ka vaieldi, aga räägiti ka tänase külaelu teemadel.

Külade ajalugu aitas meenutada Väike-Maarja muuseumi juhataja Marju Metsman, Vorsti külas ka põline sealtkandi elanik, väga hästi ümbruskonda tundev Johannes Ehastu, Sandimetsas aga põline külaelanik ja küla taastamise eest hea seisnud Tiiu Maran.

Vorsti külakonverentsiks koguneti 31. mail Lepiku tallu, osalejaid tuli kokku 17. Kui veel mõne aasta eest oli Vorsti küla elanike arv vaid 7, siis nüüdseks on küla kosumas ja on märgata mõningast uut elujõudu.

Hea värsisepp Johannes Ehastu kandis ette oma C. R. Jakobsoni vaimust kantud ning maaelu ja talude teemat käsitleva lugu-laulu, millest jäid kõlama murelikud noodid. Mõningase kõhedustundega on ta kuulunud Eestimaa erinevaist paigust tulevaid uudiseid piimalehmade Poolasse müümise kohta. Nii mitmedki piimatootmisfarmid on ka meie vallas oma tootmisprofiili muutnud ja pidanud piimatootmisest selle vähese tasuvuse tõttu loobuma.

Külakonverentsi võõrustanud Lepiku talu peremees Jaan Miglai on seni piimatootmisega hakkama saanud ja õnneks sellest loobumise plaane veel ei pea. Küll on Jaanil aga käsil üks hoopis teist laadi ettevõtmine. Nimelt järgis ta üleskutset kasvatada ja istutada Eesti 100. sünnipäevaks tammeistikuid. Nii pandigi Lepiku talus mulda 1000 tammetõru, millest on võrsunud oma 700 korralikku istikut, mis ootavad ümberistutamist, et asuda tammikuks sirguma.

Sandimetsas saadi kokku 2. juunil Lilleorul. Mõne aasta eest taastatud Sandimetsa on valla kõige väiksem küla, aga rõõmustavalt sai registreerimislehele konverentsil osalejaid kirja 28. Muusikalist meelelahutust pakkus seal väikese kontserdiga üles astunud kapell Sirili. Merekultuuriaastale kohaselt olid repertuaaris mere-teemalised laulud ja pillimängijad ise triibulistest madrusesärkides.

Oma küla kohta teadis päris palju rääkida Tiiu Maran, kes oli mõne aasta eest ka üks peamisi Sandimetsa küla taastamise asjaajajaid. Vanade, väiksemate külade taastamine tuligi Sandimetsas mitut puhku kõne alla. Praegune, väga laialdane Ebavere küla hõlmab päris palju varasemaid väiksemaid külasid, nagu Kaarma, Kaarma-Tagaküla jne. Kui keegi näiteks ütleb, et elab Ebavere külas, siis ongi päris keeruline määratleda, et kus ta siis täpsemalt elab.

Mõlemas külas tuli probleemina üles kruusateede tolmmamine, Sandimetsas ka vajadus teedel sõidukiirust piirata. Vorsti külas tuli kõne alla bussipeatuse liiga kauge asukoht – kooli- ja lasteaialastel on Ilmandu bussipeatusse päris tükk maad minna, eriti probleemne on see väikeste laste jaoks pimedal ajal.

Pandivere päeva külakonverentsid said alguse 2001. aastal Triigi ja Nõmme külates. Nende korraldamisega tahtis Pandivere päeva tollane korraldustoimkond viia kodukandipäeva pidustusi Väike-Maarjast ka välja, valla küladesse, saada küladega lähemalt tuttavaks ja uuendada, kuidas ühes või teises külas elatakse. Just sel ajal läks külaliikumine Eestis hoogsalt tõusuteed ja konverentsid püüdsid külaelu elavnemisele ka meie valla külates kaasa aidata. Pärast Avanduse valla ühinemist Väike-Maarjaga on meie vallas kokku 34 küla. Pandivere päeva külakonverentsid on nüüd jõudnud kõigisse valla küladesse – Vorsti ja Sandimetsaga sai küladele ring peale tehtud.

Ilve Tobreluts